

Collins Liko

Politika ekonomikoko koordinatzailea Red-DESCen²

Iturria: Pool Moncloa/Borja Puig de la Bellacasa.
lamoncloa.gob.es. Lehendakaritza Ministerioa

Sevillan Garapenerako Finantziario buruzko Nazioarteko IV. Biltzarra³ (FfD4) egin zen unean, kinka larrian zeuden zenbait herrialde (hegoalde globalekoak bereziki), zorraren zerbitzuaren zama handitu delako, hazkunde ekonomikoa motela delako eta beren finantza-aldakortasuna areagotu duen krisi klimatiko existentzial bati aurre egin behar dietelako. Red-DESC sareak adierazten duen moduan, historikoki ondare kolonialetan sustraituta dagoen eta harrapaketa korporatiboak gero eta gehiago

baldintzatzen duen munduko finantza-arkitektura baten esparruan egin zen FfD4⁴.

Biltzarraren aurretik ere, korporazio multinazionalen, finantza-erakunde pribatuen, multimilioidunen, nazio aberatsenen eta finantza-erakunde multilateralen onurarako programatutako finantza-sistema baten mende zegoen mundua. Finantza-sistema, hamarkadatan neoliberalismoak gidatua, ez da gai izan hegoalde globalak aurrean dituen erronka gupidagabe eta urgenteei erantzuteko.

Sevillako Konpromisoak, azken dokumentuaren behin-behineko idazkian, 130 ekimen zirriborratzen ditu Sevillako Ekintza Plataformaren bidez⁵ (SPA),

1. Itzulpena: AEIOU Traductores Sooc. Coop. Mad.
2. Red-DESC sareak (Eskubide Ekonomiko, Sozial eta Kulturaletarako Nazioarteko Sarea) 80 herrialdetako 300 gizarte-mugimendu, giza eskubideen aldeko erakunde eta aktibista biltzen ditu, eta lankidetzan dihardute, behar dugun mundua lortzeko: pertsonen eta planetaren zaintza, elkartasuna eta berdintasuna ardatz hartuta erabakiak hartzen dituen eta ardatz horien bidez ezartzen dituen pertsona guztientzako giza eskubideak bermatzeko oinarriak.
3. Nazio Batuak (2025). *Sevillako Konpromisoa, Azken dokumentua*. <https://financing.desa.un.org/document/ffd4-outcome-booklet-spread>

4. ESCR-Net (2023) *The Intersection of Debt and Corporate Capture*. <https://www.escri-net.org/resources/the-intersection-of-debt-and-corporate-capture/>
5. Garapenerako Finantziario buruzko Nazioarteko Biltzarra (2025). *FfD4 Sevillako Ekintza Plataformaren ekimena*. <https://financing.desa.un.org/sites/default/files/ffd4-documents/2025/FFD4%20SEVILLA%20>

Finantziario publikoa eta garapenerako lankidetzak ofiziala sendotzeko konpromisoak lortu beharrean, Biltzarrak inbertsio pribatu eta konbinatuko tresnak zabaltzearen alde egin zuen argi eta garbi, nahiz eta frogak ugari egon modalitate horiekin eragile pribatuek neurriak kanpoko onura lortzen dutela, eta, aldi berean, arriskuak sozializatzen dituztela.

zorren krisiari heltzeko, garapen jasangarriko inbertsioak katalizatze eta nazioarteko arkitektura ekonomikoa aldatzeko. Alabaina, SPA esparru ez-lotesle eta borondatezkoa da, boluntarioen koalizioan oinarritua, eta merkatuak gidatutako finantziario pribatuko soluzioekiko duen mendekotasunak eragin negatiboa izan lezake eskubideetan oinarritutako soluzioetan eta justizia ardatz duten alternatibetan. Biltzarrean aitortu zen gero eta handiagoak direla iparralde globalaren eta hegoalde globalaren arteko aldeak, eta, aitortu zen, halaber, gero eta arrakala handiagoa dagoela garapen jasangarriko asmoen eta horiek lortzeko behar den finantziarioaren artean. Halere, ez du asmatu arrakala horri aurre egiteko finantza-soluzio zehatzak ematen. Merkataritzari eta Garapenari buruzko Nazio Batuen Konferentziak (UNCTAD, ingelesezko siglak) garapen jasangarria finantzatzeko 2024an egindako txostenean⁶ esaten da munduko arrakala ekonomikoa 2,5-4 bilioi USDren artean dagoela gaur egun.

Finantziario pribatu eta konbinatua: harrapaketa korporatiboan sakonduz

Finantziario publikoa eta garapenerako lankidetzak ofiziala sendotzeko konpromisoak lortu beharrean, Biltzarrak inbertsio pribatu eta konbinatuko tresnak zabaltzearen alde egin zuen argi eta garbi, nahiz eta frogak ugari egon modalitate horiekin eragile pribatuek neurriak kanpoko onura lortzen dutela, eta, aldi berean, arriskuak sozializatzen dituztela. Ikuspegi horiek,

korporazio multinazionalen eta finantza-erakunde pribatuen mende, garapenerako finantziarioaren harrapaketa korporatiboa islatzen dute (eta babesten, are gehiago). Eta gizarte zibilak hura identifikatu zuen FfD4an.

Zorren krisia konponbiderik gabe

Biltzarrak, hasiera batean politikoki esanguratsua zirudien arren, ez zuen soluzio iraunkorrik eman munduko zorren krisirako, baina gero eta sakonagoa da, hazten ari da, eta arriskutsua izan daiteke. Munduko zor publikoa azkar hazten ari da, elkarren artean gurutzatzen ari diren krisi anitzengatik eta ekonomia globalaren jardura motel eta irregularraren ondorioz. 2024an, zor publikoa (gobernaren nazioko eta kanpoko zor orokorra barne) 102 bilioi USDra iritsi zen, 2023an baino 5 bilioi gehiago. Hegoalde globaleko herrialde asko interes-tasa altuei eta dolar indartsuago bati aurre egiten ari dira, eta horrek birfinantziarioa zaildu du. Ondorioz, hainbat herrialde gainzorpetuta daude eta gobernuak baliabide gehiago erabili behar dituzte zorra ordaintzeko oinarritzko zerbitzu publikoetarako baino. Sevillako Konpromisoak dei egiten du zor globalaren egitura bidezkoago baten alde eta garapenerako finantziarioa igo dadin, baina, hala ere, gorabehera asko daude aurrerapenetan. Berregituraketa esanguratsurik eta finantziario-aukera jasangarriak gabe, zor- eta austeritate-zirkulu batean harrapatuta geratzeko arriskuan daude herrialde zaurgarri asko, garapenerako espazio mugatuarekin.

Are gehiago, Biltzarrak soluzio faltsuak sustatu zituen zorren krisirako, hala nola klausula kontingenteak iradoki zituen estatuko, mailegu ofizialeko (klimarekiko erresilientea den zorren klausulak, zor-trukeak edo zorra luzatzeko klausulak), zorren zerbitzua eteteko aukera bermatzeko krisi-, hondamendi- eta nahasmen-garaietan. Egiaz, horiek ez dira gero eta sakonagoa den zorren krisiari aurre egiteko soluzioak; zorra atzeratzen duten aldi baterako neurriak dira, eta, oro har, interesek metatzen jarraitzen dute, kontrakoa zehaztu ezean.

Biltzarrean aitortu zen zorra mundu-mailako erronka bat dela eta oztopo egiten diola garapenari, baina, hala ere, ez zuen asmatu arazoaren alderdi historiko eta legez kontrakoari heltzen, zor kolonialak barne.

[PLATFORM%20FOR%20ACTION%20INITIATIVES_Full%20List%20_0.pdf](#)

6. UNCTAD (2025). *Mundu zorpetu bat*. <https://unctad.org/es/publication/un-mundo-endeudado>

Zor Subiranoari buruzko Nazio Batuen Esparru Konbentzioa sortzeko gizarte zibileko erakundeek egindako presioa zapuztu egin zuten herrialde aberatsek, eta «lantalde» soilean geratu zen hizkuntza. Zauriari gatzatza, Nazioarteko Diru Funtzari (NDF) eta Munduko Bankuari, hau da, hegoalde globaleko herrialdeak garapenaren eta azpiratze ekonomikoaren gaur egungo krisian sartu dituzten erakunde berberei, eskatu zitzaizkien lantaldea gidatzeko, zorrari eta mailegu subirano arduratsuari buruzko «borondatezko» printzipio gidarien multzo batekin bat proposatuz, baita hori inplementatzeko proposamenak ere.

Herrialde askok legez kontrako zor gorrotagarri horiek ordaintzen jarraitzen dute oraindik ere, nahiz eta kanpotik etorritako dominazio estraktibo eta bortitzetan duten jatorria. Munduko zorraren arkitektura zatikatuak jarraitzen du izaten herrialde mailegu-hartzaileen erronka handienetako bat, mailegu-emaile bakoitzak bere baldintzen arabera jarduten baitu, baldintza gogorrekin eta desberdintasunekin, interes-tasetan, adibidez. Munduko zorraren zatirik handiena mailegu-emaile pribatuen esku dagoen arren, hegoalde globaleko eta iparralde globaleko herrialdeek ez dituzte eskubide berak maileguan hartzeko orduan. FfD4k ez zien modu esanguratsuan heldu mailegu-emaile pribatuek dakartzaten erronkei, modu independentean jarduten dutelako eta ez daudelako lotuta finantza-arau bilateral edo multilateralen bidez. Dena den, Biltzarrak biziki animatu zituen hala sektorea nola finantzari pribatuak finantziarioa handitzera eta beren produktuak dibertsifikatzera, munduko eskaerari erantzuteko. Mugimendu horrek finantziario pribatua handitu lezake, eta hori garestia eta jasangaitza da.

Zor Subiranoari buruzko Nazio Batuen Esparru Konbentzioa sortzeko gizarte zibileko erakundeek egindako presioa zapuztu egin zuten herrialde aberatsek, eta «lantalde» soilean geratu zen hizkuntza. Zauriari gatzatza, Nazioarteko Diru Funtzari (NDF) eta Munduko Bankuari, hau da, hegoalde globaleko herrialdeak garapenaren eta

azpiratze ekonomikoaren gaur egungo krisian sartu dituzten erakunde berberei, eskatu zitzaizkien lantaldea gidatzeko, zorrari eta mailegu subirano arduratsuari buruzko «borondatezko» printzipio gidarien multzo batekin bat proposatuz, baita hori inplementatzeko proposamenak ere. Gaur egun duen egiturarekin, zor globalaren erregimenak aukera ematen die mailegu-emaileei zor subiranoa gidatzen duten arauak eta mekanismoak kontrolatzeko, eta, horren ondorioz, zor-zikloak betikotzen dituen, subiranotasun fiskala mugatzen duen eta giza eskubideak ahultzen dituen sistema bat sortzen da.

Era berean, gainzorpetzeari heltzeko mekanismo gisa proposatu zen G20ko Esparru Komuna konplexua, zurrana, luzea eta hautagarritasun murriztailekoa da: errenta baxuko herrialdeek bakarrik aplikatu dezakete formalki, eta kanpoan uzten dira halaber berregituraketa behar duten eta zor handia duten errenta ertaineko dozenaka herrialde. Aitzitik, NBEk gidatutako eta Zor Subiranoari buruzko Nazio Batuen Esparru Konbentzioak babestutako mekanismo batek sistema bidezko, inpartzial eta auresangarri bat bermatuko luke, gai dena zor subiranoaren krisia konpontzeko zein konponbidea eman beharrean zorraren krisian sakontzen duten hartzekodunek edo zordunek gidatutako prozesuen nagusitasunari heltzeko. Are gehiago, horrelako konbentzio batek etorkizuneko krisiei aurrea hartzeko balioko luke, printzipio lotesleak ezarriko babilutuzke mailegu eta zor arduratsurako, gardentasuna handitzeko eta bermatzeko zorraren zerbitzuak ez duela arriskuan jartzen zerbitzu publiko eta sozialetan inbertitzeko estatuek duten ahalmena, hala nola osasunean edo hezkuntza publikoan, edo erresilientzia klimatikoan, horiek guztiak eskubide ekonomiko eta sozialen parte integrala baitira.

Munduko justizia fiskala: egiturazko aldaketarik gabeko konpromisoak

Giza eskubideak ardatz dituen mundu-mailako zerga-sistema demokratiko, bidezko eta ekitatibo baten aldeko ahaleginen baitan, FfD4k konpromisoa hartu zuen nazioarteko lankidetzatza fiskala inklusiboa eta eraginkorra izango dela bermatzeko, onuragarria pertsona guztientzat, eta hegoalde globaleko herrialdeek nazioarteko zerga-arkitekturan duten ahotsa eta ordezkaritza indartu egingo direla eta ongi ordezkatzeko direla. Beren aldetik, herrialdeek

Mundu-mailako zerga-sistema ekitatibo bat funtsezkoa da finantza-garapenerako, legez kontrako finantza-fluxuei aurre egiteko eta zerbitzu publikoen azpifinantziazio kronikoari buelta emateko. Hala ere, FfD4ren azken dokumentuak ez ditu behar bezainbeste jorratzen korporazio multinazionalak dagokiena ordainduko dutela bermatzeko beharrezkoak diren erreforma sistemikoak, eta, horrez gain, ez du konpromiso zehatzik sustatzen aberastasuna fiskalizatzeko, gehiegizko irabazien fiskalitateko edo ingurumena suntsitzen duten industrien gaineko mundu-mailako gaintasetarako.

borondatea erakutsi zuten NBERen Nazioarteko Lankidetzaren Fiskalerako Esparru Konbentzioaren eta haren protokoloen aldeko negoziatioetan modu eraikitzailean parte hartzen jarraitzeko, eta prozesuari babesa emateko eskatu zuten. Hori aurrerapauso handia izan daitekeen arren, oraindik ere ez dago batere argi mekanismo horrek Ekonomia Lankidetzaren eta Garapenerako Antolakundea (ELGA) erabat ordezkatzeko lukeen mundu-mailako arau fiskalak ezartzeko erakunde nagusi moduan. ELGAren nagusitasunak gobernantza ekonomiko kolonialean errotutako aspaldiko desparekotasun estruktural bat islatzen du, zeinaren bidez nazio aberatsen talde txiki batek ezartzen dituen zerga-fluxu globalak, irabazien lekualdaketa eta diru-sarreraren banaketa gidatzen dituzten arauak.

Behar-beharrezkoa da, aurrera egin ahala, zerga-erabaki globalak NBEko herrialde guztien erantzukizun partekatu bihurtzea, eta ez gaur egungo egituraren bezala, garai kolonialekoa baita, bidegabea, eta diskriminatzailea askotan.

Nazioarteko Lankidetzaren Fiskalerako Esparru Konbentzioari buruz Nairobinegin berri den hirugarren negoziatio-txandak nolabaiteko optimismoa eragin digu. Nairobiko negoziatioetan izan ziren Red-DESCeko hainbat kidek une kritikotzat jo zuten, ebaluatzeko Konbentzioak munduko gobernantza fiskalean aldaketa eraldatzailea ekar dezakeen edo,

ostera, oinarrizko desparekotasunak bere horretan utziko dituzten erreforma mailakatuen alde egingo duen azkenean.

Mundu-mailako zerga-sistema ekitatibo bat funtsezkoa da finantza-garapenerako, legez kontrako finantza-fluxuei aurre egiteko eta zerbitzu publikoen azpifinantziazio kronikoari buelta emateko. Hala ere, FfD4ren azken dokumentuak ez ditu behar bezainbeste jorratzen korporazio multinazionalak dagokiena ordainduko dutela bermatzeko beharrezkoak diren erreforma sistemikoak, eta, horrez gain, ez du konpromiso zehatzik sustatzen aberastasuna fiskalizatzeko, gehiegizko irabazien fiskalitateko edo ingurumena suntsitzen duten industrien gaineko mundu-mailako gaintasetarako. Azpimarratu behar da kontraesanak daudela ekintza-arlo batzuetako eta besteetako adierazpenen (edo *konpromisoen*) artean, eta, beraz, dokumentu nagusia zaharkituta geratzen dela. Esate baterako, baliabide **publiko** nazionalen buruzko atalak tributazio korporatiboa jorratzen du, multinazionalak barne; eta nazioarteko finantza- eta merkataritza-jarduerari **pribatuari** buruzko atalak, berriz, neurri handi batean «inbertsioei» ematen die lehentasuna, eta, hortaz, garapen-bidean dauden herrialdeetako finantza-berregituraketara eta kapital-merkatuetara bideratzen du arreta. Zehatzago esanda, azken dokumentuko 31. paragrafoan hau jartzen du: «Inbertsio-aukera lehiakorrek beti ez datoz bat sektore publikoaren helburuekin. Horrekin azpimarratzen da arau-esparruak eta pizgarriak behar direla inbertsio pribaturako, nazio- eta mundu-mailan, garapen jasangarria sustatzeko...». Zehatzago esanda, konpromisoa hartzen du mugaz gaindiko jardueraren ekonomikoaren kostuak murrizteko eta hori betetzeak erakunde pribatuentzat dakarren zama arintzeko. Horrek esan nahi du bi ataletan kontrakoa esaten dela funtsean, inbertsio pribatuek irabaziak bilatzen eta lehenesten baitituzte beti beste guztiaren gainetik.

Ondorioz, Sevillako Konpromisoak nazioarteko lankidetzaren fiskalaren garrantzia nabarmentzen duen arren, munduko gobernantza fiskala demokratizatuz eta zerga-sistemek justizia ekonomikoa, justizia klimatikoa eta giza eskubideak betetzen lagunduko dutela bermatuz munduko botere-desparekotasunak aldatzeko beharrezkoak diren egiturazko aldaketak eragozten ditu azken batean.

1945ean harrapatuta gelditu zen nazioarteko finantza-arkitektura

Bigarren Mundu Gerraren ondoren sortutako nazioarteko finantza-arkitekturak gabezia sakonak ditu. Klima-aldaketa edota arraza- edo genero-bidegabekeriak kontuan hartu gabe diseinatu zenez, oraindik ere ez du asmatu gaur egungo krisi eta erronkei erantzuten.

Sevillako Konpromisoak konpromiso generiko bat berresten du:

«Konpromisoa hartzen dugu nazioarteko finantza-arkitektura aldatzen jarraitzeko, haren erresilientzia, koherentzia eta eraginkortasuna indartuz, gaur egungo eta etorkizuneko erronkei eta krisiei erantzuteko. Konpromisoa hartzen dugu munduko gobernantza ekonomiko inklusiboagoa, adierazgarriagoa, ekitatiboagoa eta eraginkorragoa ezartzeko, gaur egungo errealitateak hobeto islatzen dituen. Nazio Batuen, nazioarteko finantza-erakundeen eta nazioarteko beste erakunde batzuen funtzioak indartuko ditugu, eta, aldi berean, haien mandatuak eta zuzendaritza-organoak aintzatetsiko ditugu (...)).»

Dena den, hizkuntza hori lausoa da oraindik, egiturazko erreformetarako konpromiso lotesle, zehaztapen politiko edo agenda oro saihestuz.

Gaur egungo munduko finantza-arkitekturak erabateko berrikuntza eta eraldaketa eskatzen du, nazioarteko finantza-erakundeen gobernantza barne, hala nola hauena: garapenerako banku multilateralak, NDF edo Munduko Bankua, baita garapenerako beste banku publiko batzuk eta munduko funtsak ere. Erakunde horiek ondare kolonial eta inperialean txertatuta jarraitzen dute, XXI. mendean garapen-bidean dauden herrialdeen beharrak babesteko gaitasunik gabe. Gizarte zibilak FfD4n ohartarazi zuen, halaber, erakunde horietako askok gero eta gehiago funtzionatzen dutela harrapaketa korporatiboaren baldintzapean, horrek eragina duela politiken lehentasunetan, eta erreforma esanguratsuak egitea mugatzen duela.

Are gehiago, zor subiranoaren gaiak jorratzen dituzten hartzekodun-taldeek sorrerak, hala nola Parisko Kluba, Londresko Kluba, Zorra Tratatzeko Esparru Komuna, G20ko eta Parisko Klubeko herrialdeek adostutako Zorraren Zerbitzua Eteteko Ekimenaz

Gobernantza demokratiko handiagoa bermatzeko eta harrapaketa korporatiboa gelditzeko, beharrezkoa da NBE buru duen prozesu bat hastea, NDFren, Munduko Bankuaren eta garapenerako beste banku multilateral batzuen gobernantza-egiturak modu integralean berrikusteko eta aldatzeko. Bretton Woodseko erakundeen eta nazioarteko beste finantza-erakunde batzuen gobernantza eta mandatura berrikusi beharko lirateke, eta Nazio Batuen Gutunarekin eta giza eskubideen nazioarteko zuzenbidearekin lerrokatu, bereziki autodeterminaziorako eta garapenerako eskubideei dagokienez, inklusiboa, demokratikoa eta kontu-emailea den gobernu arteko prozesu baten baitan.

harago, edo Kapital Merkatuen Nazioarteko Elkartea (zor-tresnetarako ereduazko klausulak argitaratzen dituen erakunde pribatu bat), baita kredituak kalifikatzeko munduko agentziak ere, horrek guztiak, lehenbailehen berrikustea eta eguneratzea eskatzen du, modu esanguratsuan heldu ahal izateko gaur egungo mundu-mailako finantza-behar eta -eskakizunei, hegoalde globalekoei bereziki.

Biltzarrak ez zion berariaz heldu NDF eta Munduko Bankua eraldatzeko premiazko beharrari, nahiz eta erakunde horiek funtsezko egitekoa duten munduko finantza-arkitekturan. Gobernantza demokratiko handiagoa bermatzeko eta harrapaketa korporatiboa gelditzeko, beharrezkoa da NBE buru duen prozesu bat hastea, NDFren, Munduko Bankuaren eta garapenerako beste banku multilateral batzuen gobernantza-egiturak modu integralean berrikusteko eta aldatzeko. Bretton Woodseko erakundeen eta nazioarteko beste finantza-erakunde batzuen gobernantza eta mandatura berrikusi beharko lirateke, eta Nazio Batuen Gutunarekin eta giza eskubideen nazioarteko zuzenbidearekin lerrokatu, bereziki autodeterminaziorako eta garapenerako eskubideei dagokienez, inklusiboa, demokratikoa eta kontu-emailea den gobernu arteko prozesu baten baitan. Horren barruan sartu beharko litzateke boto-boterearen birbanaketa, de facto-ko betoak kentzeko, garapen-bidean dauden herrialdeen ordezkartza

zabaltzeko eta subiranotasun-berdintasunean oinarritutako oinarritzko botoa berrezartzeko.

Erreforma-ahalegin zabalago hori juridikoki loteslea den tresna baten alde abian jarritako negoziazioei ere lotuta dago, korporazio transnazionalak giza eskubideen nazioarteko zuzenbidearen arabera erregulatzen (Red-DESC sareak babestutako ekimena, eta finantza-sistema osoan kontu-emate korporatibo handiagoaren beharra ere nabarmentzen du).

Ekintza klimatikorako aukera-leiho bat, berehala itxia

Biltzarrean aitortu zen agortzen ari dela krisi klimatikoaren okerragotzekari aurre egiteko eta amaiera emateko denbora, biodibertsitatea galtzen eta basamortutzea azkar zabaltzen ari dela, eta horrek eragin eta inpaktu handia duela emakumeengan. FfD4n azpimarratu zen premiazkoa dela klima-aldaketaren aurkako ekintzan asmo handiagoak izatea Klima Aldaketari buruzko Nazio Batuen Esparru Konbentzioa eta Parisko Akordioa ezartzen, klima-aldaketa arintzen, hartara egokitzen eta ekintzak inplementatzeko finantziak ematen arreta jarrita. Hala ere, badakigu krisi klimatikoaren finantziak arreta geopolitikoa erakarri duela gaur egun, AEBek uko egin baitiote Klima Aldaketari buruzko Nazio Batuen Esparru Konbentzioaren parte izateari, nahiz eta beraiek diren kutsatzaile handienetako bat.

Biltzarrak ingurumenari eta garapenari buruzko Rioko Adierazpenaren printzipio guztiak berretsi zituen, Erantzukizun Komun baina Bereizien Printzipioa barne (CBDR, ingelesezko siglak). Horiek konpromisoetan sartzea, Red-DESC sareko kideek defendatutako eskakizunen⁷ parte gisa, beharrezkoa da, eta lagungarria zein funtsagarria izango da garapen jasagarriaren eta ekintza klimatikoaren finantziak nazio aberatsenei kontuak emanarazteko orduan. Finantziak justizia errestitutiboan errotuta egon beharko du, dirulaguntzatan banatua, ez mailegutana, eta baldintzarik gabeko finantziak klimatikoan, hegoalde globaleko herrialdeen

benetako beharretan eta erantzukizun historikoan oinarrituta, eta ezingo ditu gidari izan ez merkatua, ezta munduko gobernantza ekonomikoaren beste arlo batzuetan erreforma eraldatzaileak mugatzen dituzten harrapaketa korporatiboaren dinamika berberak ere.

Alabaina, Sevillako Konpromisoak mineral kritikoak merkantilizatzen ditu aldi berean, eta nazioarteko merkataritza-agenda bat sustatzen du, «garapen-bidean dauden herrialdeen dibertsifikazio ekonomiko» moduan. Praktikan, horrekin arrisku handiagoa dago baliabideekin, baliabide-erazketarekin, eskulanarekin eta klima-aldaketarekin lotutako gatazkak areagotzeko. «Ekintza-arloetan» dauden kontraesan horiei egiturazko erreforma holistiko baten bidez heltzen ez bazaie, aldaketa esanguratsu baterantz aurrera egin beharrean, proposatutako soluzioek ondorio negatiboak izango dituzte: elkarrekin lotutako krisiak sakondu egingo dira, eta mugimenduaren ahaleginak are gehiago zatikatuko dira.

Ondorioa

Laburbilduz, gupidarik gabeko krisi gainjarrien une honetan (erabakiak hartzeko espazioen harrapaketa korporatiboa eta ondare kolonial eta inperialtan errotutako finantza-sistema bereizgarri izanik), FfD4 aukera erabakigarria zen munduko finantza-arkitektura berrirudikatzeko. Hala ere, hegoalde globalaren finantza-behar larriei aurre egiteko esparru sendo, inklusibo, demokratiko eta arduratsu bat lortzeko itxaropen handiak zeuden arren, Sevillako Biltzarra, azken batean, «aurrerapen esanguratsurik gabeko ukitu estetiko batean» geratu da.

Nahiz eta Sevillako Konpromisoan eta Sevillako Ekintza Plataforman zirriborratutako ekimenak asko izan, mendekotasuna dute lotesleak ez diren araukiko, borondatezko esparruekiko eta merkatuak bultzatutako finantza-soluzioekiko, eta, beraz, urrun daude hegoalde globaleko bidegabekeria ekonomiko, klimatiko eta sozialaren egiturazko motorrei heltzeko beharrezkoak diren erabakietatik. Aitzitik, munduko finantza-arkitektura guztiz berrabiarazi behar da, gobernu-erakundeak, -politikak eta -egiturak eraldatzeko, eta, horrela, unean uneko errealitatei erantzuneko dien helburu batera egokitu daitezen, pertsonen giza eskubideak eta planeta oinarri izanik. ■

7. ESCR-Net (2025). *Financing Our Right to the Future; FfD4 must Center People, Planet and Human Rights*. <https://www.escr-net.org/resources/financing-our-right-to-the-future-ffd4-must-center-people-planet-and-human-rights/>